

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Sžf/28/2015
Identifikačné číslo spisu: 6014200728
Dátum vydania rozhodnutia: 25.01.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Ivan Rumana
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:6014200728.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ivana Rumanu a z členov senátu JUDr. Jozefa Milučkého a JUDr. Soni Langovej v právnej veci žalobcu: TALCO SLOVAKIA, s.r.o., IČO: 36 009 849, Majerská cesta 49, Banská Bystrica, právne zastúpený: Mgr. František Popper, advokát, SNP č. 2, Banská Bystrica, proti žalovanému: Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, Lazovná 63, Banská Bystrica, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 1100301/1/151436/2014/4985 zo dňa 21. marca 2014, konajúc o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 23S/107/2014-51 zo dňa 5. novembra 2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 23S/107/2014-51 zo dňa 5. novembra 2014 p o t v r d z u j e.

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

I.

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Banskej Bystrici podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 1100301/1/151436/2014/4985 zo dňa 21.03.2014, ktorým bolo potvrdené prvostupňové rozhodnutie Daňového úradu Banská Bystrica č. 9601402/5/4158463/2013/Maje zo dňa 11.09.2013, ktorým bol podľa § 68 ods. 5 zákona č. 563/2009 Z.z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 563/2009 Z.z.“) žalobcovi vyrubený rozdiel dane z príjmov právnickej osoby za zdaňovacie obdobie rok 2009 v sume 5.349.598,62 €. Správcovi dane sa napriek jeho úsiliu nepodarilo vykonať daňovú kontrolu za zdaňovacie obdobie r. 2009 v šesťmesačnej ani v predĺženej lehote, a preto keď vyčerpal všetky možnosti na zistenie základu dane vykonaním dokazovania, bol nútený použiť ustanovenia § 48 a § 49

Daňového poriadku a určiť daň za zdaňovacie obdobie podľa pomôcok.

Krajský súd rozsudok odôvodnil tým, že z administratívnych spisov mal preukázanú skutočnosť, že daňový subjekt si nespĺnil pri preukazovaní ním uvádzaných skutočností zákonnú povinnosť predložiť k výkonu daňovej kontroly relevantné doklady za rok 2009 (I., II. a IV. štvrtrok 2009), ako aj účtovnú závierku. Prvostupňový súd mal za dostatočne preukázané jednotlivé úkony správcu dane smerujúce k zabezpečeniu týchto dokladov od daňového subjektu. Proces určovania dane podľa pomôcok začal až dňa 10.09.2012. Teda správca dane poskytol žalobcovi dostatočný časový priestor na predloženie kompletných daňových a účtovných dokladov za kontrolované zdaňovacie obdobie 2009. Z administratívneho spisu vyplýva, aké konkrétne úkony urobil správca dane v snahe vykonať daňovú kontrolu za zdaňovacie obdobie 2009. Záverom súd prvého stupňa uviedol, že súd nenahrádza konanie správneho orgánu, preto nemožno rozšíriť súdny prieskum nad prieskum podľa druhej hlavy piatej časti O.s.p. nad rozsah prieskumu odvolacieho správneho orgánu. Prvostupňový súd preto nevyhodnotil ďalšie žalobné námietky, ktoré presahujú rozsah zákonom vymedzeného súdneho prieskumu, t.j. kontroly záveru odvolacieho orgánu o dodržaní zákonných podmienok správneho dane na použitie § 48 zákona č. 563/2009 Z.z.

Krajský súd dospel k záveru, že žalovaný v odvolacom konaní postupoval v súlade s § 74 ods. 5 Daňového poriadku, ak odvolací orgán skúmal dodržanie zákonných podmienok na použitie § 48 Daňového poriadku, keďže odvolanie smerovalo proti rozhodnutiu o dani určenej podľa pomôcok. Nestotožnil s tvrdením žalobcu, že došlo k zneužitiu inštitútu určenia dane podľa pomôcok v snahe zakryť neschopnosť správcu dane vykonať daňovú kontrolu v zákonnej lehote a zákonným spôsobom. Z administratívneho spisu vyplýva aké konkrétne úkony urobil správca dane v snahe vykonať daňovú kontrolu za zdaňovacie obdobie 2009. Tvrdenia žalobcu v tomto smere sú účelové a nie významné pre posúdenie správnosti postupu správcu dane v konaní. Jedinou relevantnou skutočnosťou je to, či boli splnené zákonné podmienky na použitie určenia dane podľa pomôcok v zmysle § 48 Daňového poriadku. Krajský súd mal za to, že vzhľadom na postoj žalobcu, jeho nedostatočnú súčinnosť pri vykonávaní daňovej kontroly, nereagovanie na výzvy správcu dane adekvátnym spôsobom a nepredloženie požadovaných dokladov k daňovej kontrole, plne oprávňovalo správcu dane pristúpiť k určeniu dane podľa pomôcok.

II.

Proti rozsudku krajského súdu podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie a navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V odvolaní uviedol, že podľa jeho názoru súd prvého stupňa pochybil, keď skonštatoval, že daňová kontrola bola v danom prípade ukončená dňa 18.09.2012, t.j. dňom doručenia „Oznámenia o určení dane podľa pomôcok“, teda podľa § 46 ods. 9 písm. b/ zákona č. 563/2009 Z.z. Dátum ukončenia daňovej kontroly podľa názoru žalobcu nemožno určiť podľa § 46 ods. 9 písm. b/ zákona č. 563/2009 Z.z., lebo zákonodarca v ustanovení § 165 ods. 4 zákona č. 563/2009 Z.z. vyjadril vôľu, aby sa týmto prechodným ustanovením daňová kontrola začatá a neukončená pred účinnosťou zákona č. 563/2009 Z.z. dokončila podľa ustanovení zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 511/1992 Zb.“). Žalobca ďalej namietal dodržanie lehoty na vykonanie daňovej kontroly podľa § 15 ods. 17, 18 zákona č. 511/1992 Zb. Namietal, že krajský súd sa nedostatočne vysporiadal s námietkami žalobcu uvedenými v podanej žalobe najmä týkajúcimi sa otázky zákonnej lehoty na vykonanie daňovej kontroly, ako aj následného vyrubovacieho konania. Ďalej namietal neodôvodnenosť prechodu správcu dane z riadnej daňovej kontroly, kde sa základ dane aj daňová povinnosť daňového subjektu určuje dokazovaním na postup určenia základu dane a daňovej povinnosti daňového subjektu podľa pomôcok. Poukázal na to, že súd prvého stupňa sa s týmito námietkami nevysporiadal. Podľa názoru žalobcu súd prvého stupňa pochybil, ak skúmal len procesné podmienky dodržania zákonných podmienok na aplikáciu § 48 zákona č. 563/2009 Z.z. a neskúmal zákonnosť rozhodnutia žalovaného a správcu dane z pohľadu správnosti aplikácie § 48 ods. 5 zákona č. 563/2009 Z.z.

III.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedol, že sa stotožňuje s právnym posúdením veci súdom prvého stupňa a námietky žalobcu v odvolaní považuje za neopodstatnené.

IV.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v odvolacom konaní postupoval v zmysle ust. § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. (Správny súdny poriadok), účinného od 01.07.2016, podľa ktorého sa odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona dokončia podľa doterajších predpisov, t.j. podľa zákona č. 99/1963 Zb., Občiansky súdny poriadok (O.s.p.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie krajského súdu, napadnuté rozhodnutia daňových orgánov oboch stupňov a konanie, ktoré predchádzalo ich vydaniu, v rozsahu a medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.); odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p.), keď deň verejného vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 O.s.p.) a jednomyselne dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné

Podľa § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 O.s.p. ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Preskúmaním veci najvyšší súd zistil, že žalobca v odvolacom konaní zopakoval svoje námietky voči určovaniu dane podľa pomôcok, ktoré už uviedol v odvolacom konaní pred žalovaným. Žalovaný sa s námietkami riadne vyrovnal v odôvodnení napadnutého rozhodnutia. V prípade určovania dane podľa pomôcok, ide o originárny, procesne nezávislý postup správcu dane, na ktorý sa aplikuje právna úprava podľa času, kedy bol proces určovania dane podľa pomôcok daňovému subjektu oznámený. V danom prípade oznámením o určovaní dane podľa pomôcok, vydaného správcou dane - Daňovým úradom Banská Bystrica č. 9600403/5/2448676/2012/Maje zo dňa 06.09.2012 s tým, že sa týka dane z príjmov právnickej osoby za rok 2009 z dôvodu, že nastali skutočnosti podľa § 48 ods. 1, písm. c) zákona č. 563/2009 Z.z. (Daňový poriadok) v znení neskorších predpisov. Vzhľadom na začatie procesu určovania dane podľa pomôcok za účinnosti Daňového poriadku sa tento proces v celom rozsahu spravuje Daňovým poriadkom. Odvolací sú tu procesné pochybenie nezistil. Zákonný dôvod podľa § 48 ods. 1 písm. c) Daňového poriadku, spočívajúci v neumožnení vykonať daňovú kontrolu bol preukázaný vypočítaním konateľa žalobcu Lea Benkovského v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou dňa 27.06.2012 pracovníkmi správcu dane, ktorý na otázku pod bodom č. 7, kde sa nachádzajú účtovné doklady žalobcu za I., II. a IV. štvrťrok 2007 uviedol, že nevie, keďže bol 21.03.2009 zatknutý. Účtovné veci spadali pod ním splnomocnené osoby.

Na základe vykonaného procesu určovania dane podľa pomôcok (protokol č. 9601402/5/1343475/2013/Maje zo dňa 10.04.2013 o určení dane podľa pomôcok), preukázaných zistení a vyhodnotenia pripomienok vo vyrubovacom konaní (zápisnica o ústnom pojednávaní č. 9601402/5/3492494/2013/Maje zo dňa 19.07.2013, zápisnica o ústnom pojednávaní č. 9601402/5/3759364/2013/Maje zo dňa 12.08.2013, úradný záznam č. 9601402/5/4020172/2013/Maje zo dňa 03.09.2013) bola určená daň podľa pomôcok v sume 5 349 598,62 eura. Daň určená v protokole o určení dane podľa pomôcok v sume 5 411 034,16 eura bola vo vyrubovacom konaní znížená na sumu 5 349 598,62 eura, a to z dôvodu že správca dane akceptoval námietky daňového subjektu a základ dane v sume 28 479 137,20 eura znížil o daňové straty vykázané v zdaňovacích obdobiach 2004 - 2007 v

celkovej sume 323 344,98 eura, t. j. na sumu 28 155 782,22 eura. Z tohto základu dane bola určená daň v sume 5 349 598.62 eura ($28\,155\,782,22 \times 19\%$). Daň z príjmov právnickej osoby za zdaňovacie obdobie 2009 v tejto výške bola daňovému subjektu vyrubená v zmysle § 68 ods. 5 daňového poriadku rozhodnutím č. 9601402/5/4158463/2013/Maje zo dňa 11.09.2013.

Proces určovania dane bol subsidiárnym spôsobom zisťovania základu dane v dôsledku zavineného nesplnenia povinností daňovým subjektom.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.